

J A M U
J A M U

Divadelní fakulta

DAVID A GOLIÁŠ

Natálie Bočková

Havlovské aktovky
Soutěž o nejlepší původní krátkou divadelní hru
podle hry Václava Havla
2021

POSTAVY:

David – čtyřicátník, intelektuál, seriózní, plný ideálů

Helena – šedesátnice

Irena – sedmdesátnice, mluví velmi nahlas

Arnošt – sedmdesátník, roztržitý, zmatený, často koktá

Igor – padesátník, drsný

Karolínka – dvacátnice, tichá dívka

Místnost je šerá. Po scéně jsou pečlivě rozestavěny židle, kolem nich postávají stojany s grafy a plány. Do slabého hudebního podkresu přicházejí lidé, sedají si na židle. Jakmile jsou posazeni, přichází David. Na sobě má svůj nejlepší oblek, stoupá si před hlouček lidí. Ještě za šera pozvedne ruce a místností se unisono rozezní:

VŠICHNI (Odhodlaně zvolají) Znovu a líp! Znovu a líp! Znovu a líp!

Místností zazní potlesk, světla se rozsvítí a odhalí skupinu lidí posedávající na židlích. Všichni upínají pohled na Davida, který se jen s úsměvem skromně snaží přerušit potlesk.

DAVID Prosím vás... Děkuji. Děkuji vám. To si nezasloužím. Díky. Jste skvělí.

Potlesk utichá.

DAVID Ještě jednou vám děkuji. Děkuji za takové příjemné přivítání a především za to, že jsme se tu v tak hojném počtu všichni sešli. Jak víte, veškerá naše setkání zatím probíhala jen po malých skupinkách podle toho, do jakého města jsem vás přijel navštívit. (Všimne si, jak na něj Irenka mává) Ano, tady paní Irenka dojížděla, z velké dálky, na všechna setkání.

IRENKA (Pyšně) Až na druhé konec republiky a klidně dál!

DAVID Vzorový příklad. (Krátký úsměv, pak pokračuje dál) Víím, že někteří z vás to mají daleko, a o to víc si vážím, že jste přijeli. Jak si sami jistě uvědomujete, jelikož už se blížíme k samotnému vrcholu našich plánů, generální setkání bylo nevyhnutelné.

IGOR (Vyhrkne) Proplatíte nám lístky?

DAVID Prosím?

IGOR Proplatíte nám lístky za vlak?

DAVID (Zaskočen) Až budeme hotovi, zajděte si za mnou a domluvíme se.

HELENA A benzín taky budete proplácet?

DAVID Veškeré proplácení budeme řešit soukromě až po schůzce, ano? Jak říkám, domluvíme se.

ARNOŠT A autobusy?

- DAVID** *(Odmilka, hledí na Arnošta)* Ano. I autobusy. *(Vzpamatuje se)* Jelikož není času nazbyt a potřebujeme prokonzultovat veškeré části plánu, myslím, že bychom se na to měli rovnou vrhnout. Karolínko, prosím vás, rozdejte ty papíry.
- KAROLÍNKA** Ano, pane Davide. *(S úsměvem se chopí papírů a rozdává)*
- ARNOŠT** Co to znamená Haronogram?
- HELENA** Vy asi myslíte Harmonogram.
- ARNOŠT** Já mám Haronogram.
- HELENA** Tak si to přepište, ne?
- ARNOŠT** *(Chvilí zoufale hledí na papír)* Propiska. Máte někdo propisku?
- KAROLÍNKA** Tady. *(Podá mu propisku)*
- DAVID** Máme všichni?
- ARNOŠT** Jéje, to dělá skvrny, ta propiska!
- DAVID** Můžeme pokračovat?
- ARNOŠT** Ale to já potřebuju, tu propisku, jinak já všechno zapomenu!
- DAVID** Dobře, tady máte mou propisku. Ta snad poslouží.
- Všichni mlčí, čekají, než si Arnošt pomaličku přepíše správnou podobu slova.*
- ARNOŠT** Tak. A je to. *(Vrací propisku)* Vracím. Děkuji pěkně.
- DAVID** Dobře. Pokud jsme připraveni, pojďme se na to vrhnout. Jak vidíte, hned na první straně máte nadpis Úkoly. Zkrátka jsem vám rozhodil jednotlivé položky tak, abychom byli schopni dát všechno zdárně dohromady. Dám vám chvíli, ať si to pročtete, a pokud budete mít nějaké dotazy, ptejte se.
- Ticho, čtou.*
- IRENA** Tady se píše: „roznést letáky“.
- DAVID** Ano.
- IRENA** A jak jako roznést?
- DAVID** Stoupnete si třeba u vás na náměstí a budete je dávat kolemjdoucím.
- IRENA** Aha. A co když si je ode mě nebudou chtít vzít?
- DAVID** Prostě jim je nabízejte a uvidíte.
- ARNOŠT** To já tady mám taky. To je asi nějaká mýlka, že?
- DAVID** To tam máte všichni. Je to jeden z nejdůležitějších úkolů. Potřebujeme, aby se ty letáky dostaly do rukou co možno nejvíce lidí. Je na nich popsán naše hnutí, to, co děláme, to, co plánujeme dělat, a čím více lidí se o tom dozví, tím větší máme šanci, že se nám vše povede tak, jak doufáme.
- HELENA** Takže já to tam mám mít taky, jo?
- IGOR** Sedíš tady? Sedíš.

HELENA Takže jo.

KAROLÍNKA Pane Davide, já tu mám napsáno Naučit se projev. O jaký projev se prosím jedná?

DAVID *(Listuje papíry)* Projev naleznete, slečno Karolínko, na... Deváté straně. Vybral jsem vás jako naši mluvčí.

KAROLÍNKA No, to si snad ani nezasloužím.

IRENA Taky bych řekla.

DAVID Potřebujeme, aby za nás mluvila nějaká mladá svěží tvář, která přitáhne pozornost lidí.

KAROLÍNKA *(Polichocena)* Svěží tvář, říkáte?

DAVID *(Pokývá hlavou)*

KAROLÍNKA A kdy ten projev tedy budu prezentovat, pane Davide?

DAVID No přece bezprostředně po akci. Uspořádáme živé vysílání přímo z parlamentu – nebo z toho... Něčeho, co tam zbyde.

HELENA A co přesně těm lidem budeme říkat?

DAVID Projev bude sloužit především jako jakési povzbuzení... Částečně i jako obhajoba. Je možné, že většině lidí se budou zdát naše počiny... Jaksi agresivní, přehnané. A naším úkolem, tedy konkrétně vaším, Karolínko, bude lidem vysvětlit, že jsme na jejich straně a že nás čekají lepší časy.

IGOR Znovu a líp!

VŠICHNI Znovu a líp! Znovu a líp!

DAVID Přesně tak.

ARNOŠT Jenom, kdybych mohl mít takovou otázku... O jaké akci tady hovoříme?
Rozpačité ticho.

DAVID O jaké akci?

ARNOŠT No, ano. Jak jste říkal to o té agresi a podobně... Úplně si to nedovedu spojit...

HELENA Nemyslíte vy tu explozi?

DAVID *(Zaskočen)* Vy nevíte o té explozi?

ARNOŠT Ano. Tedy jakože ne. Nevím.
Rozpačité ticho.

DAVID Posledních několik schůzek jsme mluvili jen o tom. Věnovali jsme tomu spoustu hodin. A pokud vím, nikdy jste nechyběl.

ARNOŠT *(Nejistě se zasměje)* Nějak mi to muselo utéct...

DAVID *(Zhluboka se nadechne)* Dobře. Já si budu muset odskočit. Kdybyste to panu Arnoštovi mohl někdo přetlumočit...

KAROLÍNKA A IRENA   *(Dohromady)* Jistě. *(Významně na sebe pohlédnou)*

DAVID   *(Sejde pod scénu, zapálí si cigaretu, pokuřuje, s únavou a zamyšlením hledí před sebe)*

KAROLÍNKA   Já tedy začnu, když dovolíte.

IRENA   *(Odfrkne si)*

KAROLÍNKA   Dlouho jsme na schůzích přemýšleli, jak převzít kontrolu nad... prakticky vším v našem státě, že ano, to vám něco říká... Zkrátka jak začít od začátku, znovu-

ARNOŠT   Znovu a líp!

VŠICHNI   Znovu a líp! Znovu a líp!

KAROLÍNKA   Ano, hlavním účelem tedy bylo vše resetovat.

IRENA   Resetovat a pak začít znovu a líp.

VŠICHNI   Znovu a líp! Znovu a líp!

KAROLÍNKA   Pan David vypracoval desítky velmi obsáhlých knih a prací, ve kterých popisuje, jak by se jednotlivé složky lidské civilizace měly vyvíjet a na jakém principu by měly fungovat. To ale předpokládám víte.

ARNOŠT   *(Nejistě vykulí oči)* No, jo. Jo, jo.

KAROLÍNKA   Četl jste to. Vidte.

Ticho.

IGOR   Prosim vás, tak nemusíme z toho dělat nějakou univerzitu, že jo. Já jsem to taky nečetl a orientuju se skvěle.

KAROLÍNKA   Vy jste to nečetl?

Ticho.

KAROLÍNKA   Četl to tady vůbec někdo?

Ticho. Vrací se David.

DAVID   Už jste si všechno vyjasnili?

KAROLÍNKA   Ještě jsme se úplně nedostali k tomu-

IGOR   Prostě odpálíme Parlament.

ARNOŠT   *(V šoku)* Aha. Ano. Ano, dobře. *(Odmlka)* A co to přesně má představovat? To odpálení.

IGOR   *(Jako malému dítěti)* Parlament udělá BUM a vyletí do vzduchu.

ARNOŠT   Aha. Ano. Ano, jistě. *(Odmlka)* Ale proč?

DAVID   *(S vervou)* Proč? Přece protože bez úplného restartu zkrátka nikdy nebudeme mít možnost budovat něco nového. Něco nového, nadějného, nezkaženého! Něco našeho, něco co bude patřit lidem, něco co bude sloužit lidem, ne něco, co je bude zotročovat a uzemňovat. My prostě potřebujeme

strhnout ten formální hnus, který se povaluje v Parlamentu České republiky. Ty pány a paní, kteří si berou do pusy naše sny, naše životy, a ničí je. A teprve až budou všichni do jednoho pryč, sestavíme zcela novou formu vlády. Sněm, do kterého usednou lidé, kteří budou ochotni věci měnit. Kteří budou ochotni vložit do státu kus sebe. A na oplátku se jim dostane svoboda, blahobyt a štěstí. Tohle všechno tady je, tady v těchhle papírech. Když ty lidi doženeme k tomu, aby si to pročetli, aby nás a naše úmysly důvěrně poznali, nebude pochyb o tom, že nás budou následovat. Chápete to? Chápete? My tvoříme dějiny. My všichni tady tvoříme nový stát, nové zřízení, které bude podléhat rukám lidí! Nikoli byrokracii, nikoli zbohatlíkům a všem těm všivákům s dlouhými prsty! Lidem! Lidem jako jsem já a vy! A od tohoto všeho nás dělí jediný výbuch. Jediné bum, po kterém se nám konečně naskytne ticho a možnost být vyslechnuti.

Dlouhé významné ticho.

- ARNOŠT** A... Nepřijede potom policie? To se tak stává, že když někdo něco nechá vybouchnout nebo někoho zabije, tak přijede policie.
- IRENA** Policie přece bude na naší straně! I policajti jsou jenom lidi, že jo. Můj zeť je policajt a je to v pohodě chlap. Toho máme jistýho, pane Davide.
- HELENA** Pan David přece říkal cosi o tom, že jim zašleme mailem nějakou anotaci či co.
- DAVID** Ano. Krátkou anotaci, která je navnadí, aby poslouchali dále. Aby nás nezatýkali, aby nás poslouchali.
- IRENA** A potom se k nám jako přidají, no.
- ARNOŠT** A to to jako pošleme všem policistům? Jak je najdeme?
- KAROLÍNKA** Nemusíme všem policistům. Stačí jejich šéfům.
- ARNOŠT** Aha. Ano... A ty najdeme jak?
- HELENA** Prosim vás, co je tohle za otázky...
- IRENA** Že se nestydíš, Arnošte, pořád takhle zpochybňovat pana Davida. Ten už to má všechno zajištěné. Vidíte, Davide?
- DAVID** Ano. Po organizační stránce mám vše dopodrobna vymyšleno. Realizace poté bude v rukou nás všech.
- HELENA** *(Na Arnošta)* Vidíte.
- ARNOŠT** Dobře. Děkuji za vysvětlení. Vše chápu.
- DAVID** Skvěle. Ještě nějaké dotazy?
- ARNOŠT** Ještě jednu takovou otázku bych měl... Co je to ta Paktická část?
- DAVID** Paktická část?
- ARNOŠT** Ano, strana třicet dva, prosím. Paktická část.

Všichni listují.

- HELENA** Vy myslíte Praktická část?

ARNOŠT Já mám Paktická část.

HELENA Tak si to přepište, ne?

ARNOŠT *(Chvilí zoufale hledí na papír)* Propiska. Máte někdo propisku?

KAROLÍNKA *(Podá mu propisku)*

ARNOŠT Jéje, to nepíše, ta propiska!

DAVID *(Podává mu svou propisku)*

Všichni dlouze čekají, než si Arnošt opraví chybu v textu.

ARNOŠT Tak. A je to. Vracím. *(Vrací)* Děkuji pěkně.

KAROLÍNKA Byli jsme u toho projevu, pokud se nepletu.

DAVID Ano. U projevu. Je vám všechno jasné, Karolínko?

KAROLÍNKA Asi ano. Ale myslím, že bych si to pak ještě potřebovala trénovat.

IRENA Já bych vám klidně mohla dělat, jak se říká, režiséra.

KAROLÍNKA To spíš asi pan David, kdyby byl tak milý a našel si na mě nějaký čas.

DAVID Nějaký čas se určitě najde. Teď ale pokračujme. Jaký je prosím další bod?

ARNOŠT Bod?

DAVID V papírech, jaký je další bod?

IRENA Oblečení.

DAVID Ano, to je jen taková formalita. Když bude probíhat to vysílání, měli byste být všichni formálně oblečení. Chtěl bych, abyste mi co nejdříve poslali mail s fotografií oděvu, který jste si vybrali. Jsou to maličkosti, ale pro diváky jsou naprosto klíčové.

HELENA No, já si na sebe vezmu takovou tu halenku, víte jakou.

DAVID Ne, nevíme.

HELENA No tu s těma kytičkama, jak to má výstřih asi po sem a tady takový krajky a tady to má volánky. Je to asi takhle dlouhý. Pod těma kytičkama je taková bledě modrá, možná spíš až dokonce tyrkysová barva.

DAVID Pošlete mi fotku mailem, ano?

HELENA Ale co mailem, to já tady najdu někde v galérii v mobilu, to vám hned ukážu. *(Vytáhne telefon a nasadí si brýle)*

DAVID *(Vyčerpaně si promne tvář)* Pokračujme prosím dál-

IGOR Můžu v tomhle?

IRENA Se postavte, ne, ať si vás prohlídnu.

IGOR *(Postaví se, na sobě má děravé džíny a seprané tričko)*

Ticho.

KAROLÍNKA Neměl byste něco... Serióznějšího?

IGOR Prosim? Chcete tím říct, že nevypadám dostatečně seriózně?

KAROLÍNKA *(Chvilí jen mlčky zírání)* Ano.

DAVID Prosim vás, říkám vám mailem, na všem se-

IRENA Igore, to je strašný todleto, dyť to ani není pro tvou generaci.

IGOR Pro jakou mou generaci?

IRENA Dyť už jsi pán ve svém věku, přiznej si to, nemůžeš tady nosit ty potrhaný džínsy!

IGOR Co ty víš o mé generaci? Dyť je ti tak osmdesát, ne?

IRENA Sedmdesát dva!

IGOR Já jsem na revoluci zvonil klíčkama jako student! Student! Tak si to spočítej, kolik mi je!

IRENA Co já tady budu počítat, prosim tebe, dyť vidim, jak vypadáš! To si na sebe nemůžeš vzít něco normálního?

DAVID *(Vykřikne)* Už dost! Mlčte!

Ticho.

DAVID Řekl jsem mailem, tak mailem. Vše dořešíme korespondenčně. Dopředu říkám- žádné roztrhané džínsy, žádné kožené bundy, žádné žabky, hluboké výstřihy ani minisukně. Ano?

Ticho.

HELENA Tak, tady, už jsem tu halenku našla! *(Vstává a jde s mobilem k Davidovi, ukazuje mu halenku)*

DAVID *(Posadí se na židli, zapálí si cigaretu, vyčerpaně kouří, mlčí)*

HELENA *(Chvilí na něj rozpačitě zírání, poté se jde posadit zpátky)*

ARNOŠT Já bych jenom měl takovou otázku... Jestli můžu.

DAVID *(Kouří, pokývá hlavou)*

ARNOŠT Jak jste říkal to o tom, že se máme hezky obléct, že je to důležité pro diváky... Tak o jakých divácích je, prosím pěkně, řeč?

Ticho.

DAVID O jakých divácích?

HELENA On asi myslí to vysílání.

ARNOŠT Ano, to bude ono. A jaké vysílání?

Ticho.

DAVID *(Chvilí jen mlčky zírá, poté si židli otočí čelem k divákům, zády k nim, kouří)*

KAROLÍNKA No přece to vysílání po tom výbuchu.

ARNOŠT Ano. *(Odmilka)* A co budeme vysílat?

IRENA No ten proslov přece!

ARNOŠT Ano. A... A jaký proslov?

KAROLÍNKA Ten proslov, který budeme vysílat divákům po výbuchu... Jak o něm pan David na začátku schůzky mluvil.

IGOR Strana devět.

ARNOŠT Jo. Aha. *(Mlčky listuje, poté dlouze čte)* Co je to Poslov?

KAROLÍNKA Poslov?

HELENA Vy asi myslíte Proslov.

ARNOŠT Já mám Poslov.

HELENA Tak si to přepište, ne?

ARNOŠT *(Chvilí zoufale hledí na papír)* Propiska. Máte někdo propisku?

DAVID Proč jste tady?

Ticho.

ARNOŠT Co?

DAVID Proč jste tady? Proč jste přišel? Proč vůbec chodíte na tyhle schůze? Zajímá vás to? Zajímá vás, co se tady děje?

ARNOŠT No, ano. Jistě že zajímá.

DAVID Ne. Já vám nevěřím. Já nevěřím, že tady jste z touhy po změně. Já nevěřím, že já a vy máme stejné motivace. Proč tu jste? Jste tu pro lidi?

ARNOŠT Pro lidi?

DAVID No ano! Pro lidi! Pro koho jiného budujeme všechno tohle než pro lidi! Jste tu pro ně?

ARNOŠT *(Zaraženě mlčí)* No, tak asi ano.

DAVID Asi ano? My tady plánujeme odpálit parlament, překopat veškeré systémy a obyčejně této země a to všechno pro asi ano?

Ticho.

DAVID Proč jste tady? Proč jste opravdu tady?

ARNOŠT *(Rozpačitě mlčí, poté nesměle)* Mě zaujal ten plán pro důchodce.

DAVID Jaká část plánu pro důchodce?

ARNOŠT Ta o těch nových bytech a příspěvcích na potraviny.

Dlouhé ticho. David hledí na Arnošta. všichni napjatě očekávají, co se bude dít.

DAVID Běžte pryč.

ARNOŠT Co prosím?

DAVID Odejděte.

ARNOŠT Nechápu–

DAVID Běžte pryč!

ARNOŠT *(Chvilí sedí, nejistě se rozhlíží kolem)* A za ty autobusy teda...

DAVID Okamžitě ven.

ARNOŠT *(Rozlámaně se zvedá, tiše brblá)*

IGOR Prosim vás, Pane Davide, to snad nebude nutný.

DAVID Co nebude nutný?

IGOR Arnošt za váma přijel z velký dálky. Je to starej pán. Nemůžete ho jen tak poslat pryč.

DAVID Můžu. A přesně to teď dělám.

IGOR Tak toho nechte.

DAVID *(Zmoženě se odmílčí, hledí na Igora)* O co vám jde? O co? Copak vás to neuráží? Vás to... Nepohoršuje? Copak nevidíte, že je tady kvůli nějakým vlastním sobeckým výmyslům?

IGOR No a co?

DAVID No a co?

IGOR *(Úsměvně, s lehkostí)* No a co. My všichni jsme tady kvůli sobeckejm výmyslům.

DAVID *(Odmílka)* Jak to?

IGOR Prostě nás nalákaly ty vaše řečičky o tom, že se budem mít dobře. Ne, že se někdo tam venku bude mít dobře, že my se budeme mít dobře.

DAVID *(Váhavě)* Mluvte laskavě za sebe.

IGOR Tak sledujte. Tady paní Irence taky určitě voní ty důchodcovský privilegia. Paní Helenka je vdova, která po smrti manžela nedostala dost. Copak asi očekává, hm? Slečna Karolínka je do vás zcela zřejmě udělaná a mě prostě baví ta vidina toho, že mám v rukách moc. Že rozhoduju o nějakým výbuchu, o nějaké změně, o něčem tak velkým a definitivním.

KAROLÍNKA Igore–

IGOR Prostě je to tak. Nejsme čistí. Nikdo z nás není čistej. Nikdo z nás není Matka Tereza nebo Ježíš. Jsme prostě úplně vobyčejný lidi, co zavětřili šanci na trošku štěstí, a tak se jí chopili. Vy máte ty svoje ideály, ty svoje principy. Jo, já vim, vidim to. Všechny tyhlety vaše papíry a ty knížky, co vám leží v kufru od auta. Ty vaše zářící očka, který se nám vysmívají a pohrdají náma. Ale my jsme prostě vobyčejný lidi.

Ticho. Helena vezme Arnošta za ruku a posadí ho zpátky do židle. David si také sedá, čelem k divákům, mlčky hledí před sebe.

IRENA   Já bych asi dala chvíli pauzu, co říkáte. Na čůrání a nějakou tu svačinu.

Ticho, všichni kromě Davida pokývají hlavou.

ARNOŠT   Já bych teda měl ještě takovou otázku malou. Kdybych mohl. Týká se toho vysílání.

Ticho. David se obrátí na Arnošta.

ARNOŠT   Co byste tomu řekl, kdybych si na sebe vzal takovou tu károvanou košili?

KONEC

